



# de konik

natuurboekje  
van



# HOI!

**KONIK** is een Pools woord en betekent: paardje. Een konik is geen groot paard, maar wel stevig gebouwd. Hij is sterk, niet vaak ziek en kan zich goed redden in de natuur. De konik heeft nog kenmerken van de tarpan. Dat is een paard dat vroeger in Oost-Europa in het wild leefde en voor zichzelf zorgde.

Meer dan veertig jaar geleden is de eerste konik naar Nederland gehaald. Inmiddels zijn er veel beschermde natuurgebieden waar koniks leven. Ook in terreinen van Het Limburgs Landschap.

Koniks doen goed werk.

Het zijn natuurvriendelijke grasmaaiers!



*In natuurgebied  
Ingendaël in Zuid-Limburg  
graast een kudde koniks.*



**DE KONIKS** zijn heel het jaar buiten. In de herfst krijgen ze een dikke wintervacht. Ze zoeken zelf hun voedsel en eten met de seizoenen mee. In de lente en zomer zijn er veel grassen en andere planten. In de herfst en winter knabbelen ze aan struiken en bomen, ook eten ze takken, schors en dorre planten. Zo zorgen ze dat het gebied open blijft en geen dicht bos wordt. Op de open plekken kunnen zaden ontkiemen en gaan planten bloeien. Goed voor de bijen en andere insecten. De paardenmest trekt dieren aan zoals mestkevers en vogels. Er zit nog veel eetbaars in hun drollen. Ook groeien er paddenstoelen op. Er komt steeds meer variatie in het natuurgebied.

**HET IS PRACHTIG** om zo'n kudde koniks in de vrije natuur te zien grazen. Neem wel een verrekijker mee, want afstand houden is belangrijk.

De koniks in natuurgebieden zijn rustig van aard. Maar het zijn geen tamme paarden en moeten dat ook niet worden. Als mensen ze voeren, gaan de koniks daaraan wennen. Dan komen ze bedelen om eten en kunnen ze lastig worden en zelfs bijten. Au, help! Dus... nooit voeren. Nooit aaien. Nooit in een kudde gaan staan. Nooit een selfie maken met een konik naast je. Hou zo'n 25 meter afstand. Ja, soms moet je dan een stukje omlopen...

*Honden kunnen de paarden opjagen en moeten daarom aan de lijn.*





**GA EENS KIJKEN** in de natuurgebieden Ingendael, Isabelle-greend, Jammerdal

of in groeve 't Rooth. Hier grazen koniks van Het Limburgs Landschap.

Kijk naar hun gedrag. Wat doen ze?  
Wat valt je op? Zie je ook veulens?  
Schrijf hier een verslagje.

.....

.....

.....

.....

.....

Wat voor kleuren hebben de koniks?  
Hun hoofd, lijf, manen, staart?

.....

.....

**KONIKS** zijn sociale dieren die in groepen leven. Er zijn haremgroepen: een hengst [mannetje] met een paar merries [vrouwtjes] en hun veulens. Jonge hengsten en jonge merries kunnen een pubergroep vormen. Daaruit kan een nieuwe haremgroep ontstaan. Ook zijn er hengstengroepen met alleen mannetjes. De hengsten dagen elkaar uit om 'leidhengst' te worden van een haremgroep. Dat wordt vechten! Ja, het kan er spannend aan toegaan.

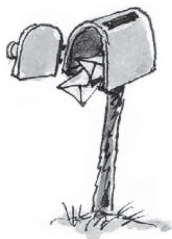
In de buurt van koniks lopen ook vaak galloways. Dat zijn stoere koeien die net als de koniks het hele jaar buiten blijven.

Koniks en galloways grazen op hun eigen manier en vullen zo elkaar aan.

*Wat een galloway slordig afgegrazen heeft, knabbelt een konik daarna kort.*



# POST



Veldkrekels en sprinkhanen zijn familie van elkaar, maar er zijn verschillen. Jullie hebben er heel wat gevonden. Lees maar!

- *Veldkrekels zijn nooit groen. Sprinkhanen kunnen groen zijn maar ook andere kleuren hebben.*
- *Veldkrekels hebben altijd lange voelsprietten op hun kop. De voelsprietten van sprinkhanen kunnen lang of kort zijn.*
- *Veldkrekels hebben een platter lijfje dan sprinkhanen.*
- *Veldkrekels tsjirpen met hun vleugels. De meeste sprinkhanen tsjirpen met hun poten.*
- *Veldkrekels kunnen niet zo ver springen als de meeste sprinkhanen.*



Naam:

.....



Naam:

.....

Het Limburgs Landschap  
Rijksstraatweg 1, 5943 AA Lomm  
T 077-473 75 75

info@limburgs-landschap.nl  
www.limburgs-landschap.nl

Samenstelling en tekst  
Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Alle tot nu toe verschenen  
natuurboekjes zijn voor scholen en  
natuurgroepen te downloaden via:  
www.limburgs-landschap.nl/  
kinderboekjes



**DOE JE MEE?** Heb je koniks gezien? Waar was dat? Hoe vond je het? Wat viel je op? Kon je foto's maken van de koniks en van hun leefgebied? Stuur je konik-inzending voor 14 november 2024 naar Het Limburgs Landschap. We zijn benieuwd en kijken ernaar uit!

**KONIK-WEETJE** Mensen van Het Limburgs Landschap houden de koniks goed in de gaten. Er kan iets gebeuren, waarvoor hulp nodig is. Gelukkig komt dat niet vaak voor.